

Nyöppnat museum i Helsingfors om dövas historia och kultur

21 oktober 2024

Foto: Kuurojen museo

interaktiv upplevelse.

Dövas museums nya utställning sätter ljuset på finska teckenspråkets historia och dövsamhällets utveckling. Besökarna kan ta del av modern museiteknologi med hjälp av interaktiva installationer och multimediala presentationer. Utställningens huvudattraktion är en film om Carl Oscar Malm, en central gestalt i den finska dövrörelsen, som grundade landets första dövskola på 1800-talet. Filmen har skapats i samarbete med det teckenspråkiga produktionsbolaget Ursa Minor. Många av museets visuella inslag har skapats av teckenspråkiga konstnärer, såsom illustratören Olga Green, som bidragit med konstverk till museets offentliga utrymmen.

Ett av de centrala temana i utställningen är dövsamhällets rika kulturhistoria. Besökare får möjlighet att utforska över hundra års dövkonst och scenframträdanden, från tidiga 1900-talets teckenspråkskörer till dagens teckenspråksrap, med artister som Signmark. Utställningen skildrar också de dövas historia inom utbildning, arbetsliv, familj och socialt liv och ger en bred inblick i dövas liv i Finland.

Dessutom uppmärksammar museet det internationella inflytande bland finska döva. De har haft viktiga roller i den globala dövrörelsen och utställningen belyser även berättelser om internationell kärlek och resor över världen, vilket visar gemenskapens globala kopplingar.

Utställningen lyfter också fram dövsamhällets långa kamp för jämlikhet. Som en språklig och kulturell minoritet har döva i Finland mött många utmaningar. Under nästan ett sekel var teckenspråk förbjudet i dövundervisningen, vilket ledde till allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter. Utställningen behandlar smärtsamma kapitel i denna historia, som tvångssteriliseringen av döva kvinnor och förbudet mot äktenskap för döva under 1900-talet.

Dövas museum, som grundades 1907, är ett av Finlands äldsta och syftar till att

bevara och fira dövas bidrag till det finska samhället. Trots att den nya utställningslokalen är belägen i Helsingfors förvaras museets samlingar i Tammerfors och en digital version av museet finns tillgänglig online.

Kenny Åkesson

Hörselveckan pågår för fullt

21 oktober 2024

Foto: HRF

Hörselveckan är en årlig händelse organiserad av Hörselskadades Riksförbund, HRF, för att uppmärksamma de 1,5 miljoner hörselskadade i landet och driva opinion för ett hörselsmart samhälle. Målet är att alla hörselskadade ska kunna leva i full delaktighet och jämlikhet. Årets Hörselvecka äger rum den 14-20 oktober med firande av Hörselskadades dag den 19 oktober.

Nu pågår Hörselveckan för fullt. Under veckan arrangerar flera av HRF:s distrikt och föreningar runt om i landet aktiviteter och evenemang. Dessa inkluderar hörseltester som är gratis, föreläsningar och utställningar. I Norrtälje, Stockholms län, kommer det exempelvis att hållas en föreställning med teatergruppen "Hipp-Happ", samt aktiviteter som allsång och prova på-stationer. I Jönköping anordnas en föreläsning av Helene Olausson, där hon berättar om sin tinnitusresa.

Dessa är bara några av de många arrangemang som händer under Hörselveckan. För mer information vad som ha arrangerats och ska ske finns på HRF:s hemsida.

Hörselveckan är ett tillfälle att öka medvetenheten om hörselskador och verka för en mer inkluderande och hörselsmart värld.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Sverige har en allvarlig brist på teckenspråkstolkar

21 oktober 2024

Fotp: DIK

En ny rapport från fackförbundet DIK visar att Sverige har en allvarlig brist på teckenspråks- och dövblindtolkar samt skrivtolkar. Under 2023 kunde över 4 500 tolkuppsdrag inte genomföras på grund av bristen, vilket drabbar döva och hörselskadade som står utan den viktiga service de behöver i vardagen. Tjänster som vårdbesök, myndighetskontakter och andra samhällsaktiviteter påverkas negativt. Situationen riskerar att förvärras om inte fler utbildas och resurser tillförs.

Enligt DIK:s undersökningar ser skillnaderna mellan regionerna olika ut. Vissa regioner har en tolkbrist på 1 procent, medan andra har upp till 8 procent. Samtidigt examinerades endast 23 teckenspråks- och dövblindtolkar och 15 skrivtolkar under 2023, vilket inte räcker för att möta framtida behov. Med pensionsavgångar och få studenter inom utbildningarna varnar DIK för att situationen kan förvärras.

Bristen påverkar också tolkarnas arbetsmiljö. Tre fjärdedelar av tolkarna upplever ökade krav i sitt arbete, och många känner sig pressade att ta på sig fler uppdrag utan tillräcklig förberedelse. Detta har lett till att 43 procent av dem funderar på att byta yrke på grund av dåliga arbetsvillkor och låga löner.

Statistiken från DIK, där 20 av 21 av regionernas tolkcentraler har svarat, visar att under 2023 kunde över 4 500 uppdrag inte genomföras på grund av tolkbrist, vilket motsvarar 4 procent av alla beställda uppdrag. Bristen varierar mellan regionerna, där Västra Götaland har den största andelen ouppfyllda uppdrag på 7,9 procent och Gävleborg den lägsta med 0,9 procent.

Utbildningsstatistiken visar att mellan 2019 och 2024 har totalt 265 personer påbörjat utbildning inom teckenspråks- och dövblindtolkning, medan endast 110 har examinerats under samma period. Genomströmningen på dessa utbildningar

är relativt låg, med endast 42 procent som fullföljer utbildningen. För skrivtolkar är det högre, 74 procent som tar examen, vilket till stor del beror på att det är en kortare utbildning på ett år.

Om dessa trender fortsätter förväntas endast 14 av de 34 studenter som påbörjade teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen år 2024 att examineras, och 10 av de 14 som påbörjade skrivtolksutbildningen.

DIK kräver nu att statsbidraget till regionerna ska öka kraftigt och att staten tar över ansvaret för tolktjänsten, för att säkerställa en mer jämlik och sammanhållen service över hela landet.

Förbundsordförande Anna Troberg betonar vikten av att förbättra arbetsmiljön och lönerna för att locka fler till yrket och säkerställa att döva och hörselskadade får den hjälp de har rätt till.

Som en följd av rapporten arrangerar DIK, med aktörer från branschen, ett webinarium öppet för allmänheten den 22 oktober. I webinariet diskuteras det om framtidens tolktjänstservice för döva, dövblinda och hörselskadade, de utmaningar som regionerna står inför och hur arbetsvillkoren inom yrket kan förbättras för att attrahera fler till yrket.

Klicka på länken här nedan för mer detaljerad statistik över tolkcentraler och utbildningar:

https://assets.ctfassets.net/vkygthqfrquy/6Xp9VvXgjVEm7inyzQdTJ8/a27f2db397a468aee00bdc0d930fdcde/Statistik_om_tolkar.pdf

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

”Audism genom livet” utmanar

fördomar

21 oktober 2024

Illustration: Ulf Nilsson Jörlemyr / Adobe Firefly

Föreställningen "Audism genom livet" vill skaka om beslutsfattare genom att beröra den diskriminering och det utanförskap döva utsätts för i dagens moderna samhälle. Den sätts upp i ett samarbete mellan Riksteatern Crea och Sveriges Dövas Riksförbund, SDR, och har premiär den 24 oktober.

Under hösten 2024 kommer "Audism genom livet" turnera runtom i landet. Den ingår i ett projekt som SDR driver, med stöd av Svenska Postkodlotteriets Stiftelse. Projektet heter "Omvända världen" och målet är att producera en föreställning i samarbete med Riksteatern Crea. Föreställningen belyser vad audism är för något och hur den påverkar dövas liv negativt idag.

Audism är en diskriminering av döva, oftast baserat på fördomar om att hörsel och tal är bättre förmågor än att vara döv och använda teckenspråk. Döva ses som mindre intelligenta och utsätts för diskriminering inom vård, skola och arbetsliv.

Till "Audism genom livet" kommer beslutfattare som politiker, tjänstemän och myndigheter att bjudas in. Syftet är att ge dem ökad kunskap och förståelse för hur stor betydelse teckenspråket har för döva i olika vardagssituationer. Efter föreställningen får de möjlighet att, tillsammans med representanter från SDR och lokala dövföreningar, reflektera och diskutera om föreställningen och om vilka möjliga lösningar som kan göras.

Omvända Världen har dessutom ett samarbete med Arvfondsprojektet Dövas kulturarvscentrum för föreställningen "Audism genom livet". Dövas kulturarvscentrum kommer att ha en liten utställning bredvid minglet.

Föreställningen är skriven av Florian Tirnovan och regisserad av Lars Otterstedt och Debbie Z. Rennie. Den spelas av Rebecca Drammeh, Amina Ouahid, Silja Lamhauge.

Sarah Remgren

nyhet@teckenbro.com

Hot mot elev på Birgittaskolan - polisen ryckte ut

21 oktober 2024

Foto: SPSM

På onsdagseftermiddagen inträffade en hotfull situation på Birgittaskolan i Örebro. En elev ska ha framfört ett allvarligt hot mot en annan elev, vilket ledde till att flera polispatruller snabbt kallades till platsen.

Händelsen ägde rum vid 15.15-tiden och polisens utredning inleddes omedelbart. Enligt polisen riktades hotet inte direkt till den utsatta eleven, utan framfördes via en tredje person. Trots detta ansågs hotet vara tillräckligt allvarligt för att sätta in stora resurser. Fyra polispatruller anlände till skolan och den misstänkta, en person under 18 år, greps och förhördes. Personen misstänks för olaga hot och brott mot knivlagen. Åklagaren beslutade senare att personen inte skulle anhållas. Ingen skadades under händelsen, bekräftar Lars Hedelin, presstalesperson för Örebropolis.

Skolledningen vid Birgittaskolan och Åsbackaskolan gjorde ett informationsutskick till samtliga vårdnadshavare om händelsen. I meddelandet framgick det att skolan, på polisens rekommendation, vidtog försiktighetsåtgärder och genomförde en kortvarig inrymning. Elever och personal togs in i skolbyggnaden och dörrarna låstes. Efter några minuter bedömde polisen att situationen var under kontroll och inrymningen kunde avslutas.

Skolledningen förstår att händelsen kan orsaka oro och meddelar att samtal med eleverna kommer att hållas under torsdagen.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döv nioåring våldtagen av granne i Indien

21 oktober 2024

Bild: Adobe Stock

En nioårig flicka som är döv ska ha våldtagits av en granne i Dehradun, Indien. Den misstänkte, som är i 20-årsåldern, anklagas för att ha attackerat flickan när hon var ensam i ett rum enligt familjen. I polisutredningen berättades det att flickans mamma, som arbetar som hembiträde, hade lämnat sin dotter med sin faster när händelsen inträffade.

Enligt rapporter blev mannen påkommen av flickans farbror, som tillsammans med andra grannar, grep mannen och tog med honom till polisstationen. Där blev han arresterad och placerades i häkte. Under förhör har mannen erkänt att han våldtagit flickan vid tre tidigare tillfällen.

Polisen Chandrabhan Singh bekräftade att den misstänkte hade erkänt sitt brott samt att flickans familj agerade snabbt så att mannen kunde gripas. Flickans mamma berättade för polisen att dottern har förklarat på teckenspråk vad som hänt.

Händelsen väckte stor uppmärksamhet i det lokala samhället och myndigheterna tog det på allvar för att säkerställa rättvisa för offret och hennes familj. Det ledde till att mannen nu hade blivit dömd till fängelse.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

Nytt certifikatprogram för internationell teckenspråkstolkning

21 oktober 2024

Foto: Adobe Stock

Ett nytt certifikatprogram i internationella tecken (CISI) erbjuds nu helt online och vänder sig till både döva och hörande tolkar världen över. Programmet är uppdelat i två omgångar från februari till maj och september till december. Det ger deltagarna möjlighet att utveckla sina färdigheter och förbereda sig för internationell ackreditering inom teckenspråkstolkning.

Det nya programmet anordnas av National Technical Institute for the Deaf (NTID) i Rochester, USA och är öppet för erfarna tolkar som vill förbättra sina färdigheter eller uppnå ackreditering från Världsfederationen för döva (WFD) och Världsorganisationen för teckenspråkstolkare (WASLI).

Målet med CISI-programmet är att utrusta tolkar med de nödvändiga verktygen för att tolka mellan internationella tecken och engelska eller andra nationella teckenspråk. Programmet fokuserar på kulturell känslighet, etisk praxis och internationella standarder. I sex moduler som täcker allt från grunderna i internationell teckenspråkstolkning till avancerade tolkningsstrategier kommer deltagarna att lära sig att hantera språkliga och kulturella utmaningar och förbättra sina färdigheter genom praktiska övningar och reflektion. Deltagarna kommer att få en bred förståelse för tolkning i olika sammanhang, inklusive politiska och diplomatiska miljöer, internationella organisationer och nödsituationer.

För att bli antagen till programmet måste deltagarna ha flytande kunskaper i ett nationellt teckenspråk och engelska, samt minst fem års erfarenhet av tolkning på nationell nivå. Dessutom är det meriterande om man har flytande kunskaper i ytterligare fler teckenspråk.

CISI-programmet leds av Colin Allen, en framstående förespråkare för dövas rättigheter, som har över 40 års erfarenhet inom området. Han har spelat en nyckelroll i att utveckla internationella ackrediteringssystem för teckenspråkstolkar och bidrar nu till att utbilda tolkar på global nivå. Colin har bland annat fått Lars-Åke Wikström's International Award nummer 10 som delades ut av Sveriges Dövas Riksförbund.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

Juventus Duorinaah - Ghanas första döva advokat

21 oktober 2024

Foto: Facebook: ObibaKofi DC

Juventus Duorinaah har blivit Ghanas första döva advokat, ett historiskt ögonblick för både landets juridiska och döva samhälle. Med ett starkt engagemang och beslutsamhet har han övervunnit fördomar och hinder på sin väg mot framgång.

Juventus, som kommer från Wa i Ghana, började sin utbildningsresa vid Wa-skolan för döva där han tog sin grundutbildning. Trots sin funktionsnedsättning begränsades han inte, utan valde att studera vidare. Han tog en examen i sociologi och statsvetenskap vid University of Ghana och fortsatte sedan sin utbildning vid Cardiff University i Storbritannien, där han specialiserade sig på mänskliga rättigheter och tog en masterexamen i juridik.

Efter sina studier i Storbritannien återvände Juventus till Ghana för att läsa till jurist vid University of Ghana. Med stor hängivenhet tog han sin examen och blev antagen till den prestigefyllda Ghana School of Law. Efter sex års intensiv juridisk utbildning blev han slutligen godkänd som advokat och svors in vid det allmänna

juridiska rådet.

Denna prestation är inte bara en personlig seger för Juventus, utan även en milstolpe för Ghanas dövsamhälle. Hans expertis inom mänskliga rättigheter kommer att göra det möjligt för honom att arbeta för att främja rättigheterna för döva och andra marginaliserade grupper.

När inlägget om honom som landets första döva advokat kom i sociala medier bombades det med hyllningar som "Grattis, min boss. Du lyckades!", "Vi tackar Gud för det fantastiska han har gjort" och "Underbart att få gratta den här mannen som vi är stolta över".

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

www.teckenrapport.se

Döv man med cerebral pares utsatt för polisvåld i Phoenix

21 oktober 2024

Foto: Adobe stock

Nyligen släppta kroppskamerabilder visar hur polisen i Phoenix, USA använde övervåld mot Tyron McAlpin, en 34-årig döv man med cerebral pares. Incidenten inträffade den 19 augusti när Tyron misstänktes för ett brott och brottades till marken av två poliser. Under gripandet blev Tyron upprepade gånger slagen och utsatt för elpistol, trots att han inte kunde höra polisernas instruktioner eller försvara sig på grund av sin funktionsnedsättning.

Polisen hade kallats till platsen efter att en annan man, Derek Stevens, orsakat en störning i en Circle K-butik. När polisen anlände pekade Derek ut Tyron som den skyldige, trots att han inte matchade beskrivningen av gärningsmannen. Tyron

arresterades för grov misshandel och motstånd mot tjänsteman, medan Derek undkom åtal.

Tyrons flickvän påpekade efter gripandet att han är döv och har cerebral pares, vilket inte togs med i polisens förhørsrapport. Tyrons advokat, Jesse Showalter, betonar att videoupptagningarna visar hur Tyron inte kunde förstå polisernas order och försökte undvika att bli skadad.

Enligt nyhetssajten ABC 15 Arizona har liknande gripanden skett flera gånger tidigare. Nu pågår det en juridisk strid om en statlig tillsyn behöver göras över Phoenixpolisen på incidenterna baserade på rasfördomar, överdrivet våld och kränkningar av personer med funktionsnedsättning. I den aktuella incidenten var de två poliserna och Derek, mannen som angav Tyron, vita medan Tyron var svart.

Tyrons familj planerar att stämma polisen för övervåld och felaktigt gripande, och rättsprocessen väntas fortsätta.

Sarah Remgren och Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

DCL U21-guld till Elias och Saeed

21 oktober 2024

Foto: SDI

I helgen spelades herrarnas DCL U21, en futsalturnering för unga döva. Turneringen var i Almada, Portugal. Svenskarna Elias Rangsjö och Saeed Zahedi spelade för det spanska klubblaget Huelva, som erövrade guld!

Svensk Dövfutsal rapporterar i sina sociala medier att deras två landslagsspelare Elias och Saeed vunnit guld med klubben Huelva. I mästerskapet deltog åtta lag och svenskarnas klubb Huelva gick till final efter att de besegrat Wolves från Israel med 6-1. I finalen mötte de Moderna från Italien och vann matchen med 5-3. Elias gjorde två mål och två assist i den matchen.

Elias berättade i en video som publicerats på Dövfutsals Instagram att det var skönt att vinna finalmatchen och ta guld. Trots att Elias var inblandad i nästan alla mål i finalen tycker han att hans insats under turneringen varit okej.

Enligt Elias har nivån i DCL U21 blivit högre jämfört med förut. Nu är det mer jämnt och flera duktiga unga har satsat på futsal. Han är glad att ha Saeed med sig och hoppas att se flera svenska spelare komma med i turneringen.

Elias blev uttagen till DCL U21:s All star och Saeed valdes bland de tre bästa U16-spelarna i DCL.

Sarah Remgren

nyhet@teckenbro.com